

Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp

Individuele rapportage gemeente Berkelland

Significant
April 2019

significant.

Inleiding

Uw gemeente heeft meegewerkt aan de benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten. Dit onderzoek is uitgevoerd in een periode van 13 weken (van half december 2018 tot 1 maart 2019). Aanleiding van dit onderzoek is dat een flink aantal gemeenten heeft aangegeven dat er substantieel meer wordt uitgegeven aan jeugdhulp dan dat zij ontvangen voor deze taken.

Doel van deze benchmarkanalyse:

Leren over de ontwikkeling van uitgaven van gemeenten voor jeugdhulp en (mogelijk) verklarende factoren door te vergelijken, te analyseren en te correleren (kracht van verbanden in beeld te brengen).

In het kader van deze benchmarkanalyse heeft u conform een format gegevens aangeleverd en is uw gemeente door twee onderzoekers van Significant bezocht voor een onderzoeksdag. De interviews hebben een half gestructureerd karakter gehad waarbij vaste elementen in elke interview met een gemeente aan de orde zijn geweest. Naast de informatie van gemeentelijke zijde over beleid en uitvoeringspraktijk jeugd is in het 'system in the room'- gesprek ook van andere partijen en belanghebbenden informatie ingewonnen om enerzijds tot een rijker en anderzijds tot een meer gevalideerd beeld hiervan te komen. Aan het eind van elke onderzoeksdag is door onderzoekers gecheckt welke hypothesen er in interviews en groepsgebesprek al aan de orde zijn geweest en zijn soms enkele checkvragen gesteld indien dit relevant was volgens onderzoekers. In enkele gevallen heeft het 'system in the room'- gesprek om praktische redenen op andere

wijze plaatsgevonden (telefonisch, separate gesprekken, of een ingekorte versie).

Deelnemende gemeenten hebben op verschillende manieren inbreng kunnen geven en een terugkoppeling gehad:

- Verslag van de onderzoeksdag;
- Een drietal leerbijeenkomsten gericht op het onderling leren tussen deelnemende gemeenten over relevante thema's en factoren die de uitgaven van jeugdhulp mede kunnen beïnvloeden;
- Een individuele rapportage waarin gegevens van uw gemeente worden vergeleken met de andere gemeenten in de benchmark.

Dit document betreft deze individuele rapportage, waarin gegevens van uw gemeente worden vergeleken met (bandbreedtes) van de andere gemeenten die hebben deelgenomen aan de benchmarkanalyse. Het gaat om de figuren en tabellen die ook onderdeel zijn van de hoofd rapportage, waarin de cijfers van uw gemeente inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze individuele rapportage wordt aan de gemeente opgeleverd nadat de overall rapportage van de benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp naar de Tweede Kamer is gestuurd en daarmee openbaar is geworden.

Leeswijzer

Deze individuele rapportage is bedoeld voor de deelnemende gemeenten. In deze individuele rapportage wordt voor uw gemeente zichtbaar gemaakt hoe uw gemeente zich op belangrijke variabelen verhoudt tot de andere gemeenten in de benchmark. Ook wordt de top 5 van belangrijke bevindingen van de onderzoekers van uw gemeente naar aanleiding van de onderzoeksdag gepresenteerd. Deze individuele rapportage wordt enkel verstrekt aan uw gemeente en zal door de onderzoekers niet openbaar toegankelijk worden gemaakt.

De in deze rapportage gepresenteerde gegevens van gemeenten betreffen door gemeenten zelf in de verschillende formats opgegeven gegevens, en berekeningen op basis van deze gegevens.

Een belangrijk cijfer in deze rapportage is het saldo inkomsten en uitgaven jeugdhulp. Hierbij hebben wij de door de gemeente opgegeven uitgaven aan jeugdzorg afgezet tegen de inkomsten op basis van de integratie uitkering sociaal domein – jeugd. In deze berekening hebben wij de uitgaven aan preventie (een van de kostencomponenten) buiten beschouwing gelaten, omdat dit deels vóór aanvang van 2015 al tot de gemeentelijke taken behoorde en preventietaken niet worden bekostigd vanuit de IU SD jeugd.

Daarnaast hebben wij op basis van door gemeenten gegeven toelichtingen soms (kleine) aanpassingen gedaan. Dit alles met als belangrijkste doel om de cijfers zo goed mogelijk vergelijkbaar

tussen gemeenten te maken. Daarmee is het berekende saldo voor uw gemeente en die van andere gemeenten één manier om tekort of overschot inzichtelijk te maken. Mogelijk dat binnen uw gemeente een andere manier van berekenen wordt toegepast.

Daarnaast hebben we niet van alle gemeenten op alle gevraagde variabelen gegevens ontvangen, of waren deze volgens gemeente niet volledig of betrouwbaar genoeg. In dergelijke gevallen, maar ook bij hele grote uitbijters, hebben wij de betreffende gegevens buiten beschouwing gelaten. Daardoor verschilt het aantal gemeenten per figuur of tabel.

Ook hebben enkele van de 26 deelnemende gemeenten meegedaan in een “light-variant”, waarbij deze gemeenten slechts een beperkt aantal gegevens hebben aangeleverd.

Indien van uw gemeente gegevens ontbreken in een of meerdere figuren in deze rapportage, betekent dit dat deze gegevens niet in het onderzoek zijn meegenomen.

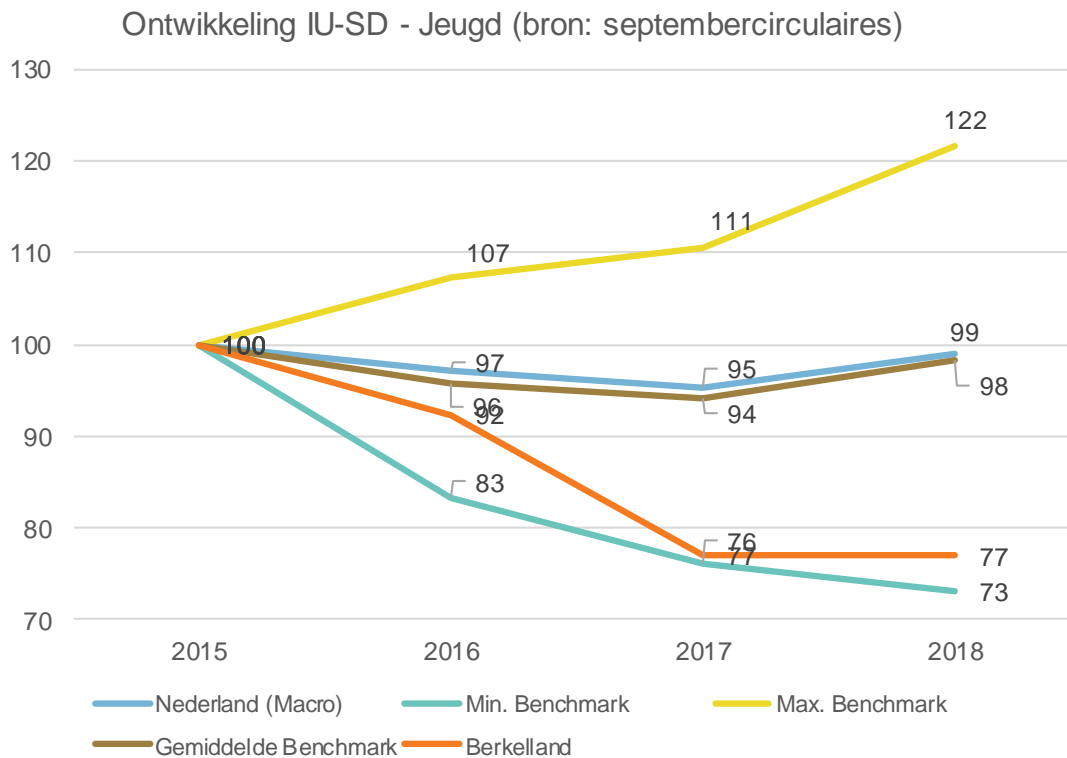
Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze rapportage dan kunt u contact opnemen met de onderzoekers via: benchmarkjeugdhulp@significant.nl

Belangrijke punten gemeente n.a.v. onderzoeksdag bij gemeenten volgens de onderzoekers

Top 5

- 1 De invoering van het objectief verdeelmodel pakt ongunstig uit voor Berkelland. O.a. vanwege de krimp van het jeugdigen in de gemeente Berkelland (sinds 2015 ongeveer 7% minder jongeren). In verhouding echter forse afname inkomsten rijk (in 2018 23% minder inkomsten uit IJSD dan in 2015).
- 2 De gemeente Berkelland heeft een aantal sturingsmogelijkheden in kaart gebracht waaronder: werkprocessen Voormekaar teams optimaliseren, Uitbreiding inzet POH-GGZ jeugd om voorliggende voorzieningen te versterken, inzet van jongeren werkers, meer grip krijgen op de kostprijs en een check of reguliere uitgaven. Hier wordt zowel inhoudelijk als financieel (op termijn) het nodige van verwacht
- 3 Positieve ervaringen met de POH-jeugd GGZ: 27 jeugdigen zijn bij de POH-GGZ terecht gekomen, 12 zijn niet doorverwezen die de huisarts anders wel had doorverwezen. Per april 2018 gekozen om het verder uit te rollen
- 4 Maken gebruik van het Schulink-model (ontwikkeld door een juridisch bureau) om de afweging te maken wie onder welke wet valt: jeugdwet of onderwijs. Levert soms discussie op, maar over het algemeen gaat het goed.
- 5 Sinds 2017 aangesloten bij het Preventie platform: hierbij spreken ze over thema's die spelen bij de 4 betrokken gemeenten met meerdere partijen. Ze delen signalen, kijken of de signalen worden herkend en zo ja, dan kijken ze of ze er een pilot op uit kunnen rollen. Resultaten zijn nog niet direct zichtbaar. Hebben afspraken gemaakt dat ze de maatschappelijke resultaten in beeld gaan brengen. Indicatoren per plan. In april eerste rapportage.

Ontwikkeling van de inkomsten voor jeugdzorg (integratie uitkering sociaal domein – jeugd)

Figuur 1. Ontwikkeling van de inkomsten (Integratie uitkering sociaal domein – jeugd) van gemeente, in relatie tot andere gemeenten uit de benchmarkanalyse en Nederland (ontwikkeling macro-budget)

Saldo inkomsten en uitgaven en volume jeugdzorg

	2016	2017	2018
geen tekort	5	1	1
tot 10% tekort	9	4	2
10-20% tekort	10	5	6
20-30% tekort	3	8	6
30-40% tekort	2	5	5
> 40% tekort	0	2	5
Totaal	24	24	24

Berkelland	-9,1%	-32,7%	-43,5%
-------------------	-------	--------	--------

Tabel 2: Tekortsaldo uitgedrukt in percentage van de inkomsten (IUSD-jeugd). Blauw gemarkeerd is de groep waar uw gemeente binnen valt.

	Ontwikkeling aantal unieke cliënten jeugdhulp		
	2016-2017	2017-2018	2016-2018
ongewogen gemiddelde	5,2%	3,6%	7,4%
gewogen gemiddelde	8,3%	0,2%	8,5%
Gemeente Berkelland	21,8%	-8,4%	11,6%

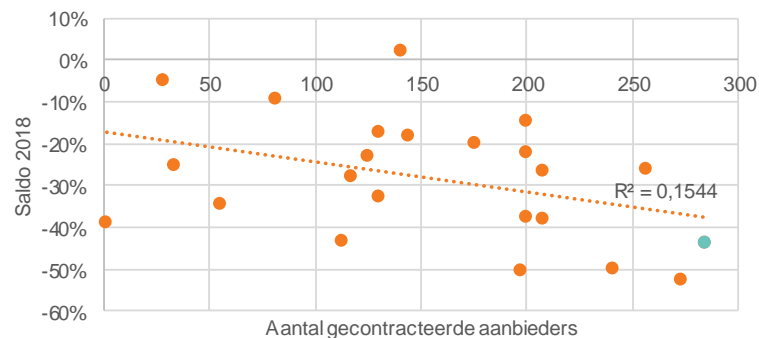
Tabel 4: Ontwikkeling van het volume (aantal unieke cliënten per jaar), ongewogen en gewogen gemiddelden van de gemeenten uit de benchmarkanalyse

Aantal inwoners	Saldo inkomsten en uitgaven jeugdzorg (2018)		
	Gemiddelde	Minimum	Maximum
tot 50.000 inwoners (N=12)	-31,1%	-52,4%	2,3%
50.000 tot 100.000 inwoners (N=6)	-30,4%	-50,1%	-18,4%
meer dan 100.000 inwoners (N=6)	-18,5%	-38,5%	-4,5%

Gemeente Berkelland	-43,5%
---------------------	--------

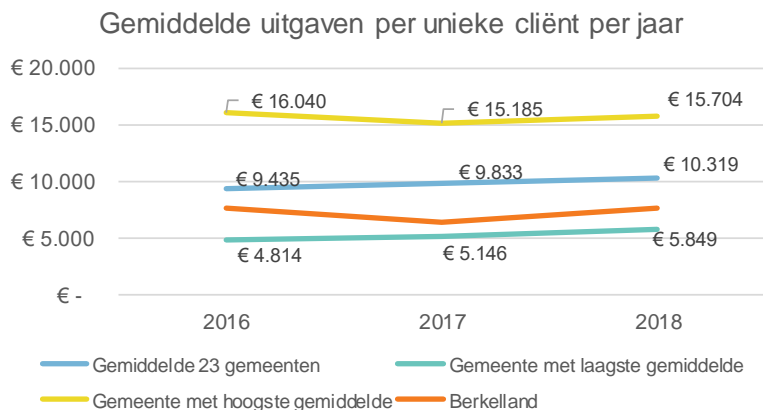
Tabel 3: Gemiddelde, minimum en maximum saldo per grootteklasse

Saldo 2018 in relatie tot het aantal gecontracteerde aanbieders

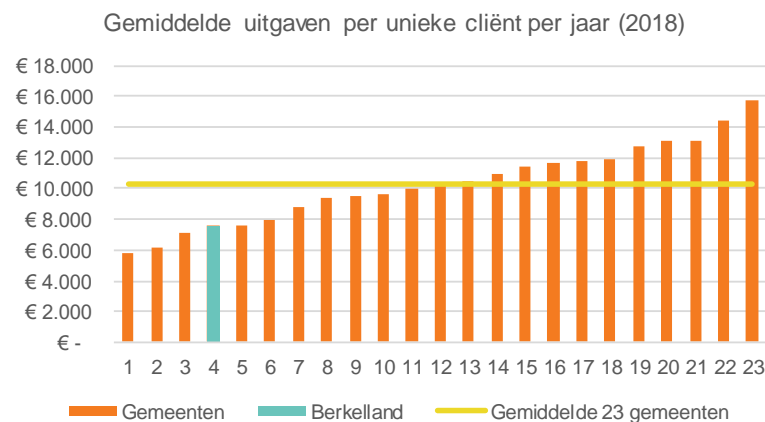

Figuur 2: Tekortsaldo uitgedrukt in percentage van de inkomsten (IUSD-jeugd) in 2018 in relatie tot het aantal gecontracteerde aanbieders. De blauwe stipt betreft uw gemeente.

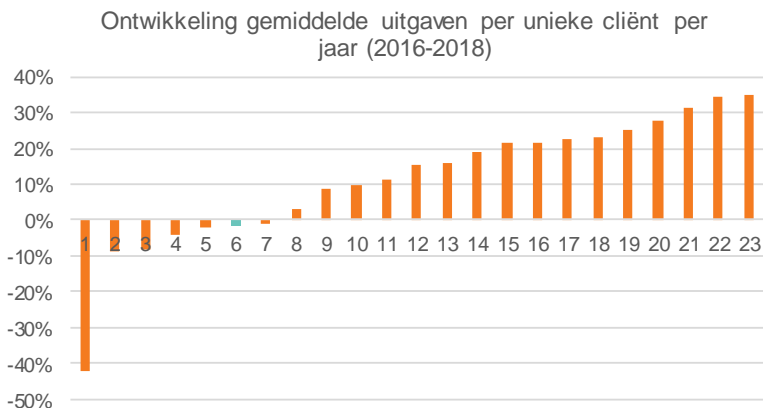
Gemiddelde uitgaven per cliënt per jaar

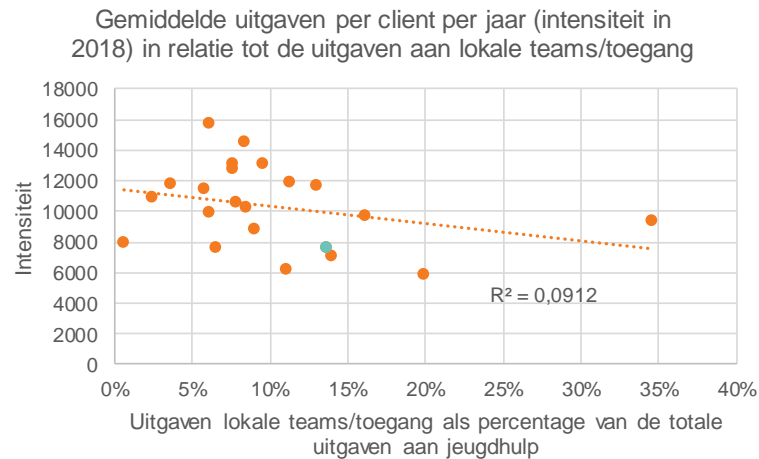
Figuur 3. Ontwikkeling gemiddelde uitgaven per unieke cliënt jeugdzorg, en de bandbreedte hiervan voor de gemeenten uit de benchmarkanalyse

Figuur 5. Gemiddelde uitgaven per unieke cliënt per jaar in 2018. De blauwe balk betreft uw gemeente.

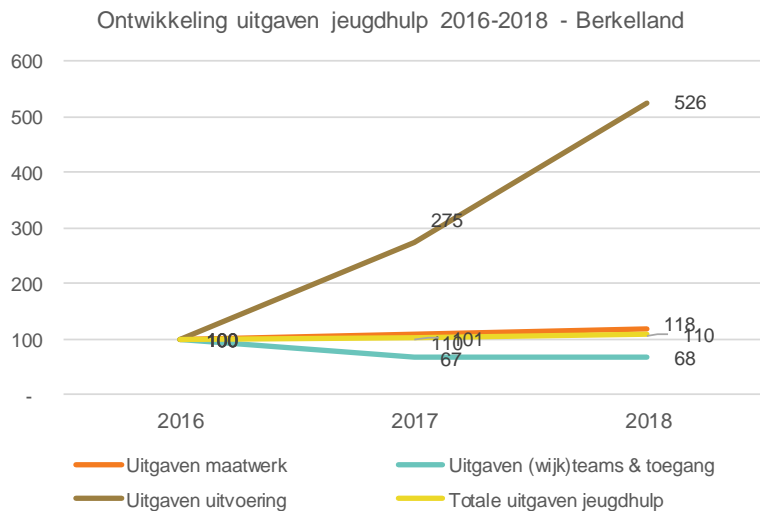

Figuur 4. Ontwikkeling van de gemiddelde uitgaven per unieke cliënt per jaar (2016-2018). De blauwe balk betreft uw gemeente.

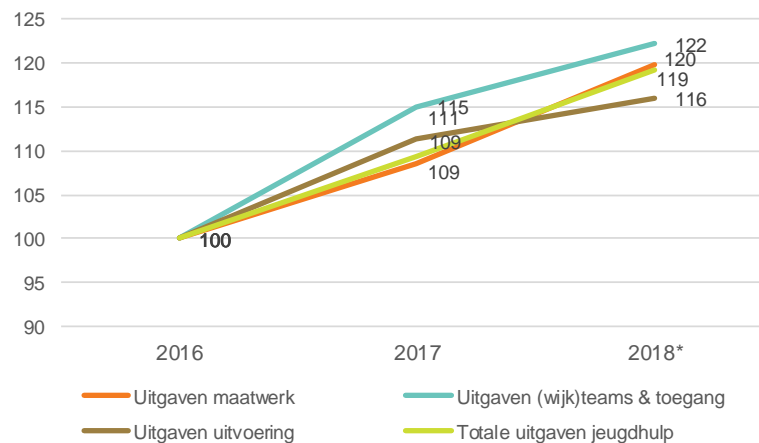
Figuur 6. Gemiddelde uitgaven per unieke cliënt per jaar. De blauwe stip betreft uw gemeente.

Ontwikkeling van de uitgaven aan jeugdzorg per jaar, voor verschillende onderdelen

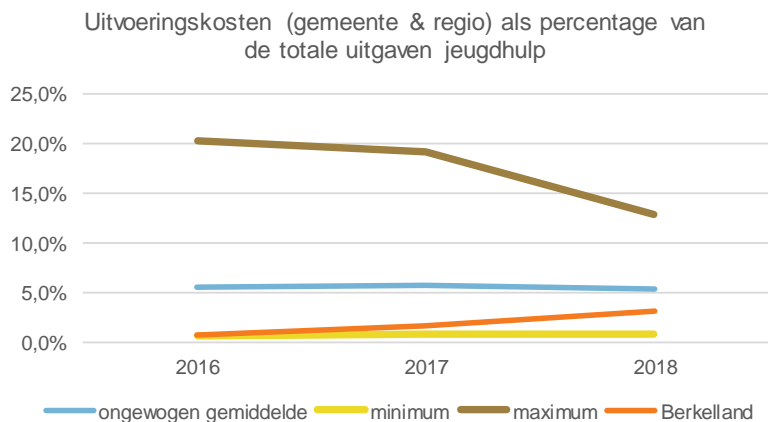
Figuur 7. Ontwikkeling uitgaven ten opzichte van 2016 per onderdeel en totaal (2016 = 100), voor uw gemeente

Ontwikkeling uitgaven jeugdhulp 2016-2018 - Benchmark (op basis van gewogen gemiddelde)

Figuur 8. Ontwikkeling uitgaven ten opzichte van 2016 per onderdeel en totaal (gemeenten in de benchmark analyse (2016 = 100))

Ontwikkeling uitvoeringskosten

Figuur 9. Ontwikkeling van de uitvoeringskosten (gemeente en regio) ten opzichte van de totale uitgaven aan jeugdzorg (uw gemeente ten opzichte van het gemiddelde, minimum en maximum van de benchmark)

Aantal inwoners	Uitvoeringskosten t.o.v. totale uitgaven jeugdzorg (2018)		
	Gemiddelde	Minimum	Maximum
tot 50.000 inwoners (N=12)	6,8%	2,6%	12,9%
50.000 tot 100.000 inwoners (N=6)	3,3%	0,8%	5,0%
meer dan 100.000 inwoners (N=6)	4,3%	2,1%	6,5%

Gemeente Berkelland	3,0%
Aantal inwoners 2018	44.032

Tabel 5: Gemiddelde, minimum en maximum in de uitvoeringskosten ten opzichte van de totale uitgaven in 2018